

Eesti koolinoorte loodusteaduste olümpiaadi juhend 2014/2015. õppeaastaks

Üldsätted

1. Loodusteaduste olümpiaadi korraldamise eesmärk on:
 - innustada õpilaste aktiivset huvi loodusteaduste vastu,
 - aidata kaasa loodusteadusliku mõtteviisi ja ainetevahelise integratsiooni süvenemisele üldhariduskoolide õppetegevuses,
 - anda loodusteadustes võimekatele õpilastele täiendav stiimul oma ande arendamiseks,
 - anda õpilastele võimalus võrrelda oma teadmisi ja oskusi eakaaslaste omadega,
 - äratada õpilastes huvi teadusliku uurimistegevuse vastu loodusteaduste valdkonnas.
2. Olümpiaadi sisuliseks läbiviimiseks moodustatakse Tartu Ülikooli Teaduskooli juures bioloogia, keemia ja füüsika erialaspetsialistidest koosnev žürii ja olümpiaadi korraldav komisjon.
3. 2015. aastal toimuvast loodusteaduste olümpiaadist võivad osa võtta õpilased, kes on sündinud 2000. aastal või hiljem.
4. Olümpiaad viiakse läbi kahes voorus, mõlemad voorud toimuvad 2014/2015. õa. II poolaastal, esimene voor toimub piirkondliku võistlusena loodusteadustes ja koosneb füüsika, keemia, bioloogia ning neid teadusharusid integreerivatest teoreetilistest ülesannetest. Olümpiaadi teine voor koosneb eksperimentaalsetest ülesannetest samadest teadusvaldkondadest.
5. Olümpiaadi ülesannete tekstid mõlemas voorus antakse igale võistlejale vastavalt tema soovile kas eesti või vene keeles ja aktsepteeritakse nendes keeltes vormistatud töid. Olümpiaadi töökeel on eesti keel, s.t. muu žürii poolt edastatav info (sh ülesannete lahendused) on eestikeelne.
6. Loodusteaduste olümpiaadi informatsioonilised teadaanded, protokollid ja muud materjalid avaldatakse Eesti olümpiaadide kodulehel: <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid>. Üldjuhul infot paber kandjal ei dubleerita. Info piirkondliku võistluse kohta avaldatakse internetis.

I voor: piirkondlik võistlus loodusteadustes

1. 2014/15. õppeaastal toimub loodusteaduste olümpiaadi piirkondlik voor **14. veebruaril 2015.a**. Piirkondlik võistlus toimub ühel päeval ja samal ajal suuremates maakonnakeskustes.
2. Piirkondlikul võistlusel võivad osaleda kõik selleks soovi avaldanud õpilased, kes on sündinud 2000. aastal või hiljem (sündinud alates 01.01.2000).
3. Loodusteadustest huvitatud õpilased, kelle sünniaeg on varasem kui 1. jaanuar 2000 ja nad õpivad põhikoolis, võivad piirkonnavooru korraldajate vastava soovi ja nõusoleku korral osaleda piirkonnavoorus, lahendades nooremate õpilastega samu ülesandeid. Nende osalemist Eesti loodusteaduste olümpiaadil käsitleme lahtise võistlusena (st. nad ei saa osaleda lõppvoorus ja rahvusvahelistel võistlustel). Saavutatud tulemusi ei arvestata p. 2

fikseeritud vanuseklassis võistlevate õpilaste tulemuste alusel üleriigilise pingerea moodustamisel.

4. Piirkondlikul võistlusel lahendavad osavõtjad teoreetilisi ülesandeid loodusteadustes (keemia, füüsika, bioloogia) ning neid teadusharusid integreerivaid ülesandeid. Piirkondliku võistluse ülesanded koostab žürii. Ülesannete lahendamiseks on aega 4 tundi.
5. Võistluse tulemuste põhjal selgitatakse välja parimad loodusteaduste teoreetiliste ülesannete lahendajad, keda autasustatakse teoreetilise vooru võitjatena. Piirkondliku vooru parimate autasustamine toimub pärast olümpiaadi mõlema vooru tulemuste selgumist. Žürii autasustab eraldi piirkonnavoorus osalenud nooremaid (sündinud alates 01.01.2000) ning vanemaid õpilasi.
6. Piirkondliku võistluse tulemused on aluseks olümpiaadi teise, eksperimentaalsesse vooru kutsumisel. Žürii kutsub loodusteaduste olümpiaadi teisest, eksperimentaalsest voorust osa võtma loodusteaduste piirkondliku võistluse tulemuste põhjal kuni 50 parimat õpilast. Lisaks 50-le piirkonnavooru parimale kutsutakse lõppvooruga iga maakonna arvestuses parima tulemuse saavutanud õpilane.
7. Täpsustatud informatsioon loodusteaduste olümpiaadi esimese vooru, piirkondliku võistluse toimumise üksikasjade kohta (registreerumine, koht, aeg, märksõnad jm) avaldatakse Eesti olümpiaadide kodulehel <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/loodusteadused> 2015.a jaanuaris.
8. Piirkondliku võistluse töid hindab žürii. Loodusteaduste olümpiaadi esimese vooru (piirkondliku võistluse) esialgsed tulemused avalikustatakse Eesti olümpiaadide kodulehel kolme nädala jooksul pärast võistluse läbiviimist, seega hiljemalt **7. märtsil 2015.a.**
9. Võistluste üldarvestuses kuuekümne parema hulka jõudnud õpilastel on ühe nädala jooksul õigus apelleerida tulemuse ümbervaatamiseks, esitades selleks žüriile argumenteeritud põhjenduse. Apellatsioonide esitamise tähtaeg on **14. märts 2015.a.**
10. Apellatsioonid vaatab žürii läbi võimalikult kiiresti pärast nende esitamise tähtaega ning langetab lõpliku otsuse õpilase saavutatud punktisumma kohta, mis on aluseks olümpiaadi esimese vooru lõpliku paremusjärjestuse väljaselgitamisel.
11. Esimese vooru lõplikud tulemused ja teise vooru kutsutud õpilaste nimekiri avalikustatakse Eesti olümpiaadide lehel <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/loodusteadused> hiljemalt **21. märtsil 2015.a.** Samas avaldatakse ka eksperimentaalvooruga märksõnad.

II voor: eksperimentaalne voor

1. Olümpiaadi teine voor (lõppvoor) toimub **18. ja 19.aprillil 2015.a.** Tartus. Lõppvoorus lahendatakse eksperimentaalseid ülesandeid.
2. Olümpiaadi eksperimentaalse töö tegemiseks on aega 4 tundi. Vajadusel on žüriil õigus muuta töö tegemiseks antavat aega ühe tunni ulatuses. Et tagada õpilastele võrdsed tingimused, on põhikooli ainekavast puuduvad teemad või küsimused lahti seletatud eksperimendi kirjeldustes. Eksperimentaalse töö tulemused tuleb esitada võimalikult ülevaatlikult, kasutades selleks jooniseid, graafikuid, diagramme, vms.

3. Lõppvooru tulemuste alusel selgitatakse välja parimad eksperimentaalsete ülesannete lahendajad. Olümpiaadi teise vooru parimate autasustamine toimub pärast olümpiaaditööde läbivaatamist ja tulemuste väljaselgitamist vastavalt olümpiaadi programmile.
4. Loodusteaduste olümpiaadi üldvõitjate selgitamisel lähevad võrdse osakaaluga arvesse nii teoreetilises (piirkonna) kui eksperimentaalses voorus saavutatud tulemused ning üldvõitjaid autasustatakse loodusteaduste olümpiaadi diplomitega vastavalt saavutatud kohale. Loodusteaduste olümpiaadi tulemuste põhjal nimetab žürii Eesti võistkonna kandidaadid rahvusvahelistest loodusteaduste olümpiaadidest osavõtuks.
5. Kõik olümpiaadi teise vooru kutsutud õpilased kindlustatakse olümpiaadi toimumise ajal tasuta toiduga, vajadusel ka öömajaga kahe olümpiaadipäeva vahel ja olümpiaadile eelneval päeval (sõltuvalt õpilaste võimalusest olümpiaadile sõita). Osavõtjate sõidukulud ning õpilastega kaasasoleva täiskasvanu lähetus- ja majutuskulud katab lähetaja.

Osavõtt rahvusvahelistest võistlustest

1. Loodusteaduste olümpiaadi üldtulemuste põhjal Eesti võistkonna kandidaatideks nimetatud õpilased kutsutakse osalema treeninglaagrites ning rahvusvahelistest võistlustest osavõtuks korraldatavatel valikvõistlustel, kus selgitatakse välja Eesti võistkonnad vastavatel olümpiaadidel. XII rahvusvaheline loodusteaduste olümpiaad (IJSO 2015) toimub detsembris 2015 Lõuna-Koreas, Euroopa Liidu XIV loodusteaduste olümpiaad (EUSO 2016) toimub 2016.a. mais Tartus.
2. Eesti võistkondade kandidaadid Euroopa Liidu ja rahvusvaheliseks loodusteaduste olümpiaadideks nimetab žürii loodusteaduste olümpiaadide tulemuste põhjal ning võttes arvesse rahvusvaheliste olümpiaadide juhendites seatud piiranguid osavõtjate vanusele (2015.a. XII rahvusvahelisel olümpiaadil – IJSO 2015 – võivad osaleda õpilased, kes on sündinud 2000. aastal ja hiljem ning 2016. aastal Euroopa Liidu loodusteaduste olümpiaadil – EUSO 2016 – võivad osaleda õpilased, kes on sündinud 1999.aastal ja hiljem).
3. Viieteistkümnele parimale Eesti loodusteaduste olümpiaadil osalenud õpilasele toimub treeninglaager ning valikvõistlus XII rahvusvahelise loodusteaduste olümpiaadi (IJSO 2015) võistkonna selgitamiseks 2015.aasta augustis. Õpilaste võistkonda pääsemise otsuse langetab Eesti loodusteaduste žürii. Võistkonda pääsenud õpilastele viiakse läbi treeninglaager Tartus enne IJSO 2015 toimumist.
4. Euroopa Liidu loodusteaduste olümpiaadi Eesti võistkonna selgitamine toimub koostöös erialaolümpiaadide (bioloogia, keemia ja füüsika) žüriidega. Seoses tiheda olümpiaadide võistlusgraafiku ning multiandekate õpilaste rohkusega arvestatakse seejuures nii rahvusvaheliste võistluste toimumisi, erialatreeninguid, erialaolümpiaadide lõppvoorude toimumist ning kõiki vastavaid asjaolusid, mis mõjutavad õpilaste osalemist kas Euroopa Liidu loodusteaduste olümpiaadil või muudel erialaolümpiaadidel. Eesti saab korraldajamaana 2016.aasta Euroopa Liidu loodusteaduste olümpiaadil osaleda kahe võistkonnaga, EUSO 2016 võistkondade koosseisud teatatakse üks kuu enne võistluse toimumist. Enne Euroopa Liidu loodusteaduste olümpiaadi toimub mõlemale võistkonnale treeninglaager.
5. Eestit rahvusvahelistel võistlustel esindavate võistkondade liikmeteks valitakse ainult Eesti Vabariigi kodanikke.